

ZAKON

O VANJSKOM DUGU

POGLAVLJE I

Da bi se Bosni i Hercegovini omogućilo:

Opće odredbe o servisiranju vanjskog duga

da utvrdi valjanost potraživanja za otplatu onog dijela vanjskog državnog duga koji je napravila ili za koji je dala garancije bivša Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija, a za koji je Bosna i Hercegovina prihvatila svoj dio obaveze za isplatu, te da bi se utvrdio iznos ograničenja na tu otplatu i pokrenuo proces koji vodi ka otplati;

Član 1. Značenje pojma "servisiranje vanjskog duga"

Termin "servisiranje vanjskog duga" u ovom zakonu označava iznose utrošene svake fiskalne godine za glavnicu, kamate, diskont i druge obaveze prema zajmodavcima i vlasnicima sredstava kao i prema drugim kreditorima po osnovi vanjskog duga, koji ima karakter državnog duga, duga po osnovu državnih garancija i obaveza i aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom, te uključuju ostale prateće troškove.

da utvrdi valjanost potraživanja za otplatu eventualno postojećeg vanjskog duga koji je stvoren na neki drugi način prije 2. aprila 1992. godine, a za koji je Bosna i Hercegovina prihvatila odgovornost, te da bi se utvrdio iznos ograničenja na tu otplatu kao i pokrenuo proces koji vodi ka otplati;

Član 2. Ured za upravljanje vanjskim dugom

a) **Uspostavljanje ureda.** Ministarstvo za trezor institucija BiH uspostavlja Ured za upravljanje vanjskim dugom Bosne i Hercegovine.

b) **Savjetodavna komisija za vanjski dug.** Vijeće ministara Bosne i Hercegovine formiraće u roku od mjesec dana po stupanju ovog zakona na snagu Savjetodavnu komisiju za vanjski dug,

koja će se sastajati najmanje jedanput mjesečno. Sastav i funkcija te komisije biće slijedeći:

i) Predstavnik Ministarstva za trezor, koji je ujedno predsjedavajući Komisije, dva predstavnika Federacije Bosne i Hercegovine, dva predstavnika Republike Srpske, i predstavnik Centralne banke, svi sa pravom glasa, s tim da je svaki narod zastupljen sa po dva predstavnika. Od svakog organa koji postavlja člana Komisije traži se da imenuje i njegovog zamjenika, koji će zamjenjivati glavnog predstavnika kada ovaj nije u mogućnosti da prisustvuje sjednici.

ii) Zadatak Komisije je da prima, razmatra i pruža informacije i savjete o:

stanju i perspektivi vanjskog duga Bosne i Hercegovine;

trenutnim i budućim potrebama za prihodima radi servisiranja vanjskog duga kao i trenutnim i budućim uplatama koje je za njegovo servisiranje dužna dostaviti Federacija i Republika Srpska;

mjerama koje treba razmotriti da bi se postigli i održali stabilnost, kontinuitet i ravnoteža u servisiranju vanjskog duga Bosne i Hercegovine;

kriterijima koje treba da primijeni Ministarstvo za trezor prilikom predlaganja odobravanja zajmova i pozajmica po osnovi vanjskog duga kao i garancija za državne zajmove u inozemstvu; te o

politici koju Ministarstvo za trezor treba da ustanovi, u saradnji sa ministarstvima finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, , da bi obezbijedilo smjernice, nadzor i kontrolu zaduživanja u inozemstvu, kako javnog tako i privatnog, za koje Bosna i Hercegovina neće garantovati.

c) Nadležnost Ureda za upravljanje vanjskim dugom

1) **Odgovornost za upravljanje.** Ured za upravljanje vanjskim dugom Bosne i Hercegovine ima primarnu nadležnost u slijedećim upravnim zadacima, koji se odnose na taj dug, poklanjajući dužnu pažnju preporukama i savjetima savjetodavne komisije za vanjski dug.

Shodno odredbama ovog zakona a u saradnji sa Ministarstvom finansija Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvom finansija Republike Srpske, organizacionom jedinicom za budžet Ministarstva za trezor i Centralnom bankom Bosne i Hercegovine, uspostavlja sistem, procedure i garancije za pravovremenu transmisiju, na račun Ministarstva za trezor, kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, prihoda koji su namijenjeni servisiranju vanjskog duga. Tako primljene prihode Centralna banka deponuje, prema niže navedenim odredbama, na račun ili račune koje je u toj banci ustanovilo, na ime Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za trezor radi servisiranja vanjskog duga. Kada je to moguće, transfer sredstava se obavlja elektronskim putem kako bi se osigurala pravovremena transmisija i prijem prihoda.

U saradnji sa Ministarstvom finansija Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvom finansija Republike Srpske, Budžetom Bosne i Hercegovine i Centralnom bankom Bosne i Hercegovine uspostavlja osnove i kriterije za određivanje sposobnosti Bosne i Hercegovine, njenih sastavnih

Entiteta i lokalnih poreskih vlasti da prikupi prihode potrebne za servisiranje vanjskog duga, uključujući garancije za državni dug u inostranstvu, ako je to potrebno.

Donošenje normi i kriterija koje će primjenjivati Ministarstvo za trezor kod davanja prijedloga državnih garancija na vanjske zajmove i pozajmice Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske. Plan zaduženja na nivou Bosne i Hercegovine i entiteta usvojiće Vijeće ministara najmanje četiri sedmice prije početka naredne godine.

2) Administrativna odgovornost. Ured za upravljanje vanjskim dugom Bosne i Hercegovine ima primarnu nadležnost u slijedećim oblastima administrativne odgovornosti:

Prikupljanje, organizacija, vođenje i administracija cjelokupne evidencije koja se odnosi na vanjski dug Bosne i Hercegovine nastao prije 2. aprila 1992. godine i poslije 14. decembra 1995. godine, kao što je predviđeno ovim zakonom.

Prikupljanje, organizacija, vođenje i administracija cjelokupne evidencije koja se odnosi na garancije za državni zajam Bosne i Hercegovine u inostranstvu, izdane poslije 14. decembra 1995. godine, kao što je predviđeno ovim zakonom.

Analize, procjene i preporuke u vezi sa zajmovima i pozajmicama po osnovi vanjskog duga te u vezi sa prijedlozima za zajmove i pozajmice u okviru vanjskog duga za koje su potrebne državne garancije.

Uspostavljanje, vođenje i ažuriranje knjigovodstvene evidencije, sa datumima i iznosima, o dohodovnim potrebama za servisiranje duga po osnovi zajmova i pozajmica iz vanjskog duga, po osnovi garancija za vanjski zajam čiji je obveznik Bosna i Hercegovina, te po osnovi drugih sličnih garancija za koje je Bosna i Hercegovina rezervni obveznik.

Uspostavljanje, vođenje i ažuriranje knjigovodstvene evidencije o vanjskom dugu koji su uzeli nevladini subjekti. Ta evidencija treba biti klasificirana tako da sadrži složene podatke o iznosu duga, dužini obaveza (tj. o roku otplate), datumima prispjeća otplate kamate i glavnice, kao i valute ili valuta u kojima bi se takav dug otplaćivao.

da pravovremenim usvajanjem ovog zakona osigura zakonsko uporište i procedure na koje će se Bosna i Hercegovina djelimično oslanjati u predstojećem vođenju pregovora sa inozemnim kreditorima radi smanjivanja, reprogramiranja ili podmirivanja na neki drugi način nepodmirenog vanjskog državnog duga;

POGLAVLJE II

da utvrdi da li je, prema svom Ustavu, Bosna i Hercegovina pravni obveznik u odnosu na predmetni vanjski dug kao i u odnosu na državni dug izdat ili ugovoren kao rezultat sporazuma postignutih u pomenutim pregovorima u ime Bosne i Hercegovine, bilo u obliku vrijednosnih papira po osnovi vanjskog državnog duga ili sporazuma o zajmovima, bilo po osnovi drugih

oblika zaduženja;

Vanjski dug nastao prije 2. aprila 1992. godine

da utvrdi da svi vanjski dugovi nastali na dan potpisivanja Mirovnog sporazuma 14. decembra 1995. godine ili poslije tog datuma, a do dana stupanja na snagu ovog zakona odista spadaju u vanjski državni dug Bosne i Hercegovine i da li je Bosna i Hercegovina pravni obveznik u odnosu na njega;

Član 1. Značenje i određenje vanjskog duga

U ovom poglavlju, ukoliko tekst ili kontekst ne pokazuju drugačije, termini "vanjski dug Bosne i Hercegovine" podrazumijevaju ukupnu sumu nepodmirenog duga za koji se ispostavilo:

da ga je stvorila bivša Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija kao obveznik ili garantor te da je izražen u drugim važećim valutama a ne u tada važećoj nacionalnoj valuti obveznika ili garantora, a čija otplata je određena Bosni i Hercegovini i za koju otplatu je ona preuzela odgovornost,

da je plativ u tada važećoj nacionalnoj valuti bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i da predstavlja obaveze što su, prema uvjetima zajma, trebale ili mogle biti tretirane kao vanjski dug i dalje se tako tretiraju, a čija otplata je određena Bosni i Hercegovini i za koju otplatu je ona preuzela odgovornost,

da je nastao prije 2. aprila 1992. godine i da je, prema uvjetima zajma, tretiran kao vanjski dug Bosne i Hercegovine, ili se inače tretira kao takav, a čiju je otplatu prihvatila Bosna i Hercegovina.

Odluku o visini ukupnog iznosa vanjskog duga donosi Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, uzimajući u obzir rezultate ispitivanja duga koje je provela Bosna i Hercegovina kao i neke međunarodne organizacije i kreditori, nakon koje ti podaci neće dalje biti dostupni u svim svojim komponentama duga i o svakoj od njih ponaosob.

Sastavni dio ovog zakona je Pregled stanja usaglašenog vanjskog duga (Prilog 1.), po krajnjim korisnicima.

Nakon završetka pregovora o usaglašavanju ostalog starog vanjskog duga sa kreditorima, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine će usvojiti svaki konkretni ugovor o regulisanju duga uz koji će biti priložen pregled krajnjih korisnika konkretnog kreditnog aranžmana i koji postaje sastavni dio Priloga 1.

da osigura da će se servisiranje vanjskog državnog duga - prošlog, sadašnjeg i budućeg, kao i administrativnih troškova vezanih za njega, obavljati iz prihoda prikupljenih iz njena dva konstitutivna entiteta, tj. Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, a u saglasnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine, osim ako to nije drukčije utvrđeno ovim zakonom;

Član 2. Uvjeti otplate

a. **Načini otplate.** Vanjski dug Bosne i Hercegovine može biti otplaćen gotovinom ili drugim sredstvima plaćanja, vrijednosnim papirima po osnovu vanjskog duga Bosne i Hercegovine, osiguranim obavezama i ugovorima o zajmu, pojedinačno ili kombinovano, ali njegova otplata nije ograničena na ove forme plaćanja. Razmotriće se također svaka druga ponuda i oblik plaćanja.

b. **Saglasnost Parlamenta i ratifikacija.** Predstavnici kreditora će biti upoznati s tim da će svi dogovori oko otplate duga biti podložni ratifikaciji od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine. Ta saglasnost i ratifikacija mogu biti doneseni po skraćenoj proceduri koju usvoji Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine"

da pravno uključi i osigura pihvatanje obaveze servisiranja vanjskog državnog duga kroz proces godišnjeg državnog Budžeta;

Član 3. Koordinacija sa budžetskim procesom i entitetima

a) **Procjena servisiranja vanjskog duga.** Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine će, koristeći podatke o kursnim stopama koje daje Centralna banka Bosne i Hercegovine, u planirani godišnji Budžet Bosne i Hercegovine, koji se podnosi Parlamentarnoj skupštini, uključiti potrebe za prihodima koje se procjene da su potrebne u dolazećoj fiskalnoj godini i koje su obračunate u nacionalnoj valuti Bosne i Hercegovine ali plative u stranoj valuti, radi otplate obaveza po osnovu vanjskog duga, državnih sporazuma o spoljnom zajmu i obaveza na koja se primjenjuju državne garancije za spoljne zajmove, koje su neizmirene u tom periodu ili koji će se vjerovatno dodijeliti tokom godine.

b) **Potrebe za prihodom.** Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine je ovlašteno da formira komisiju od predstavnika svog ministarstva i Ministarstva finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Ministarstva finansija Republike Srpske, ili da načini druge aranžmane koje smatra adekvatnim, radi redovne razmjene informacija o planiranim potrebama za prihodom i prilivu prihoda za svaku dolazeću fiskalnu godinu. Član 4. niže daje procedure za navedeno. Posebno će se sačiniti i identificirati prihod koji će obezbjeđivati svaki od Entiteta radi podmirenja operativnih troškova institucija Bosne i Hercegovine.

c) **Izdvajanje sredstava za servis vanjskog duga.** Na osnovu mandata kojeg Ustav Bosne i Hercegovine daje Bosni i Hercegovini da podmiri svoje međunarodne obaveze, i zahtjeva koji se

stavljaju pred Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku da obezbijede prihod koji će podmiriti ove obaveze, servisiranje vanjskog duga Bosne i Hercegovine će se smatrati finansiranim putem izdvajanja sredstava u skladu sa planom otplate vanjskog duga. Za svaku godinu, prilikom usvajanja Budžeta, osigurat će se sredstva za servisiranje vanjskog duga, koji prispjeva na otplatu u toj budžetskoj godini.

da propiše uslove i kao i druge platežne obaveze u odnosu na garancije vanjskog državnog zajma za dugove plative u stranim valutama ili za one koji se prema obavezama na koje se odnose zajmovne garancije, smatraju vanjskim državnim dugom Bosne i Hercegovine; i

Član 4. Procedura za prikupljanje prihoda

a) **Opće napomene.** U skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine i Budžet Bosne i Hercegovine će ustanoviti i sprovesti sistem koji će osigurati, kako je ovdje određeno, pravovremeni priliv prihoda od strane Bosne i Hercegovine, ili njenog fiskalnog agenta, a u iznosu koji se traži budžetom Bosne i Hercegovine za međunarodne obaveze, uključujući i troškove administracije.

b) **Nealocirani i alocirani.** Odredbe ovog poglavlja se primjenjuju na "nealocirani dug", to jest, na obaveze vanjskog duga čije otplaćivanje se trenutno ne može pripisati nijednom poznatom korisniku ili njihovim nasljednicima, i na "alocirani dug", to jest, obavezu vanjskog duga čije se otplaćivanje može pripisati poznatim korisnicima zajmova ili njihovim nasljednicima, gdje takvi korisnici ili nasljednici imaju stalno mjesto prebivanja ili su locirani u Federaciji Bosne i Hercegovine ili u Republici Srpskoj, ili čije je osnovno mjesto djelatnosti ili sjedište locirano u bilo kojem od Entiteta.

1) **Pravilo za nealocirani dug** - Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska će obezbijediti prihode Bosni i Hercegovini po osnovu nealociranog vanjskog državnog duga u srazmjeri koja se dobije u podjeli alociranog duga.

2) **Pravilo za alocirani dug** - Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska će obezbijediti prihod Bosni i Hercegovini po osnovu alociranog vanjskog duga uvažavajući princip krajnjeg korisnika.

3) Obaveze entiteta za obezbijedenje prihoda

i) Svaki Entitet je dužan da usvoji zakon koji ne može biti u suprotnosti sa ovim zakonom.

Zakoni na nivou entiteta usvojiće se najkasnije do 1. maja 1997. godine i u njima će se eksplicitno usvojiti princip otplate duga po krajnjem korisniku, o kojem su se Entiteti zajednički usaglasili u ovom zakonu, tako da se bezuslovno obezbijedi 100% iznosa za servisiranje vanjskog duga.

Ukoliko entiteti ne usvoje svoje zakone u navedenom roku, primjenjivat će se ovaj zakon.

ii) da će se pomenutim zakonima omogućiti i bezuslovno prihvatanje odluka koje donese Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva za trezor Bosne i Hercegovine, a u vezi sa slijedećim:

koji Entitet snosi odgovornost za otplatu svake komponente ili komponenti vanjskog duga, do roka ili rokova zadatih i najavljenih unaprijed od strane Ministarstva;

potrebni iznos za godišnju otplatu vanjskog duga koji treba obezbijediti svaki Entitet po osnovu navedenog alociranog duga; i

iznos koji plaća jedan ili drugi Entitet kojim se postiže retroaktivno knjigovodstveno podešavanje prihoda koje je Bosna i Hercegovina već obezbijedila za izmirenje vanjskog duga do donošenja ovog zakona.

c) Procedure za implementaciju

1) Preliminarna procjena potreba za prihodima - Dva mjeseca i jednu sedmica prije početka fiskalne godine Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine će poslati, ministarstvima finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske preliminarne procjene o potrebama za prihodima i njihov vremenski raspored, za projektovano servisiranje alociranog i nealociranog duga za narednu godinu.

2) Preliminarna procjena priliva prihoda - Dva mjeseca i jednu sedmicu prije početka fiskalne godine Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine će dobiti od Ministarstva finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Ministarstva finansija Republike Srpske preliminarne procjene očekivanih priliva prihoda, vjerovatne datume depozita sa identifikacijom izvora iz kojih se isti prihodi očekuju.

3) Obrada procjene - Jedan mjesec i dvije sedmice prije početka fiskalne godine Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine će ministarstvima finansija oba Entiteta dostaviti konačnu procjenu svojih potreba za prihodima i za alocirani i nealocirani vanjski dug i dobiti od njih konačne procjene o prilivu odgovarajućih prihoda. Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine će obaviti odvojene konsultacije sa Ministarstvom finansija Federacije i sa Ministarstvom finansija Republike Srpske da bi riješilo bilo kakva neslaganja u iznosima i u rasporedu priliva prihoda i potreba.

4) Utvrđivanje podataka o servisiranju duga - Jedan mjesec prije početka fiskalne godine, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine će sačiniti najbolju moguću i konačnu procjenu troškova servisiranja vanjskog duga (i za alocirani i nealocirani dug) uključujući u nju i prateće troškove administracije za tu godinu, te informacije koje dostave odgovarajuća ministarstva finansija Entiteta o njihovim odgovarajućim procjenama priliva prihoda. Primjerak takve najbolje moguće i konačne procjene će hitno biti dostavljen ministarstvima finansija svakog Entiteta.

5) Ovlaštenja za usaglašavanje razlika i manjkova. - Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine je ovlašteno da poduzme sve potrebne mjere za usaglašavanje bilo kakvih razlika

koje se s vremena na vrijeme mogu javiti između potreba za prihodima budžeta, kako su dostavljene od strane Ministarstva, i projektovanih procjena priliva prihoda sačinjenih u Ministarstvima finansija oba Entiteta. Uz to, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine će osigurati da se svako od ministarstava Entiteta obaveže da će, ukoliko postoji vjerovatnoća da će doći do manjka u očekivanom prilivu prihoda, obavještavati Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine o njegovom iznosu i o vremenu kada se očekuje da će doći do manjka.

6. Neusvajanje Budžeta. - Kada iz bilo kojeg razloga Parlamentarna skupština nije u mogućnosti da na vrijeme usvoji Budžet za tu fiskalnu godinu ili odluku o privremenom finansiranju, privremeno će se primjenjivati Budžet od prethodne godine.

da pokaže odlučnost i riješenost Bosne i Hercegovine, kao člana svjetske zajednice naroda, da ispuni svoje međunarodne dužničke obaveze - prošle, sadašnje i buduće, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvaja ovaj zakon.

Član 5. Koordinacija s Centralnom bankom

Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine i Centralne banke Bosne i Hercegovine će sklopiti ugovor o razmjeni i propisati odredbe i uslove prema kojima će se Centralna banka obavezati da obezbjeđuje Ministarstvu za trezor stranu valutu ili valute u razmjenju za važeću valutu Bosne i Hercegovine u iznosima potrebnim da se udovolji zahtjevima za planirano servisiranje vanjskog duga, ugovora o vanjskim zajmovima, državne garancije za vanjske zajmove, kada je potrebno, te odnosne naknade i troškove. Uz to, Ministarstvo će zajedno sa Centralnom bankom uspostaviti i druge račune za olakšanje servisiranja vanjskog duga.

Zakon je podijeljen u šest poglavlja. Poglavlje I sadrži opće odredbe o servisiranju vanjskog duga i odnosi se i na Poglavlje II i na Poglavlje IV. Poglavlje II se odnosi na podmirenje onog dijela vanjskog državnog duga bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji je određen Bosni i Hercegovini i za koji je ona prihvatila odgovornost za otplatu, kao i na podmirenje eventualnog drugog vanjskog državnog duga stvorenog prije 2. aprila 1992. godine od strane ili u ime Bosne i Hercegovine ili za koji je ona prihvatila obavezu. Poglavlje III se odnosi na vanjski dug nastao 2. aprila 1992. godine i poslije tog datuma, a do 14. decembra 1995. godine, datuma potpisivanja Mirovnog sporazuma. Poglavlje IV se odnosi na vanjski državni dug nastao 14. decembra 1995. godine ili poslije tog datuma a čiji je obveznik Bosna i Hercegovina ili za koji je ona prihvatila odgovornost. I, najzad, Poglavlje V sadrži procedure za zaduživanje. Poglavlje VI sadrži pravilo za vanredne slučajeve i rezervne mjere za obezbjeđivanje adekvatnog servisiranja vanjskog duga. Poglavlje VII sadrži odredbu stupanja na snagu. Termin "servisiranje vanjskog duga" u ovom zakonu označava iznose utrošene svake fiskalne godine za glavnice, kamate, popuste i druga potraživanja prema zajmodavcima i vlasnicima sredstava kao i prema drugim kreditorima po osnovi vanjskog državnog duga, te uključuju prateće troškove.

Član 6. Implementacija ugovora o otplati - Bosna i Hercegovina

Nakon što Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine prihvati bilo koji ugovor o dugu i obavezi po osnovi vanjskog duga, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine obavlja sljedeće aktivnosti:

i) **Otplate u gotovini.** Za dogovorene gotovinske otplate, bilo u nacionalnoj valuti Bosne i Hercegovine bilo u drugim valutama, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine daje nalog da Centralna banka izvrši plaćanje sa računa Ministarstva.

ii) **Vrijednosni papiri vanjskog duga.** Za otplate koje prema dogovoru treba obaviti vrijednosnim papirima vanjskog duga Bosne i Hercegovine, bilo da su ti papiri osigurani dodatnim zalogom ili ne, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine može izdati jedan ili više globalnih certifikata, koji mogu biti stavljeni pod zaštitu jedne ili više međunarodnih bankarskih institucija. Na ove globalne certifikate agent može odobriti kamate, ili njihovim knjiženjem ili u obliku certifikata, strankama potražiteljima iz ugovora. U slučaju kada su vrijednosni papiri vanjskog duga osigurani dodatnim zalogom, Ministarstvo trezor Bosne i Hercegovine dobija sredstva za kupovinu takvog dodatnog zaloga od Ministarstva finansija Federacije BiH i Republike Srpske u proporciji koja odgovara učešću Entiteta u tim vrijednosnim papirima, prije izdavanja takvih vrijednosnih papira. Kupovinu dodatnog zaloga obaviće Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine preko agencije angažovane u vezi sa izdavanjem vrijednosnih papira. Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine dalje se ovlašćuje da primijeni i druge procedure radi otplate duga putem vrijednosnih papira vanjskog duga, uključujući izdavanje obveznica u obliku certifikata.

Kod otplate dugova vrijednosnim papirima Ministarstvo za trezor dužno je pribaviti odluku Vijeća ministara.

iii) **Ugovori o zajmu.** Za otplate koje su dogovorene ugovorima o zajmu, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine nalaže da strane potpisnice ugovora pripreme odgovarajuću dokumentaciju koja određuje rokove i uslove za svaki zajam, uključujući i način na koji će biti servisirana plaćanja kamate i glavnice.

iv) **Ostale otplate.** Ukoliko se iznađu mogućnosti otplate, dugovi se mogu vraćati i na drugačiji način od opisanog u ovom članu.

Naslovi i podnaslovi u tekstu zakona koji slijedi služe samo kao oznake i nemaju nikakvu zakonsku snagu.

Član 7. Implementacija otplate - Federacije Bosne i Hercegovine i Republika Srpska

a. **Obavještenje o otplatama.** Nakon što Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine odobri bilo koji ugovor o otplati obaveza po osnovi vanjskog duga, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine smjesta šalje odgovarajućim ministarstvima finansija Entiteta i Budžetu Bosne i Hercegovine, faksom ili na drugi način, primjerke ugovora zajedno sa rezimeom platežnih obaveza sadržanih u tim ugovorima navodeći datume i iznose, ili, ako veliki broj ugovora o otplati čini to nemogućim, ovlašćuje se Ministarstvo za trezor da sroči složene sažetke svih platežnih obaveza. Te obavijesti će identifikovati otplate koje treba izvršiti gotovinom (ili drugim specijalnim načinima), vrijednosnim papirima vanjskog duga Bosne i Hercegovine (uključujući eventualnu obavezu da se pribavi dodatni zalog, tamo gdje vrijednosni papiri moraju biti osigurani takvim dodatnim zalogom), te zajmovima ili drugim sličnim aranžmanima koje je napravila Bosna i Hercegovina, i sadržavat će objašnjenja o vrsti otplata. U slučajevima kada vrijednosni papiri vanjskog duga moraju biti osigurani dodatnim zalogom, Ministarstvu za trezor Bosne i Hercegovine odobravaju se sredstva za kupovinu tog dodatnog zaloga od odgovarajućih entiteta prije izdavanja vrijednosnih papira vanjskog duga, s tim da će dodatni zalog pribaviti agencija ustanovljena u vezi sa izdavanjem vrijednosnih papira. Ministarstvo izdaje posebne obavijesti u svim slučajevima kada potraživanje i otplata nisu bili uključeni i obrazloženi u planu.

b. Mjere implementacije koje provodi Ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Ministarstvo finansija Republike Srpske

1) **Plaćanja gotovinom.** - Za ugovore o otplati obaveza po osnovi vanjskog duga koji predviđaju plaćanje gotovinom od strane Bosne i Hercegovine, odgovarajuće ministarstvo finansija Federacije i Republike Srpske nalaže da se Ministarstvu za trezor Bosne i Hercegovine dostave potrebna sredstva preko Budžeta Bosne i Hercegovine, na 3 dana ranije u odnosu na dan predviđen za isplatu u takvim ugovorima, a u iznosima u domaćoj valuti, koji predstavljaju odgovarajući dio što ga je svaki Entitet dužan isplatiti, kako u vezi sa nealociranim tako i alociranim dugom.

2) **Vrijednosni papiri Bosne i Hercegovine.** - Za ugovore o otplati potraživanja po osnovi vanjskog duga koji predviđaju plaćanje u obliku vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine, odgovarajuće ministarstvo finansija Federacije i Republike Srpske izdaje na svojim odgovarajućim knjigovodstvenim zapisima o vrijednosnim papirima Federacije i Republike Srpske, zavisno o kojem se Entitetu radi, vrijednosne papire Federacije i vrijednosne papire Republike Srpske koji predstavljaju odgovarajuće dio, u domaćoj valuti, koji je svaki Entitet dužan isplatiti. Odredbe i uvjeti što se odnose na knjigovodstvene vrijednosne papire izdate u ime Ministarstva za trezor Bosne i Hercegovine inače odražavaju uvjete što se odnose na vrijednosne papire Bosne i Hercegovine, tj, suštinski su identični s njima a treba da se izdaju kao vanjski dug u skladu sa odredbama ugovora o otplati, s tim da se ne mogu prenositi. Računska izvještaje o tome da su izdati pomenuti knjigovodstveni vrijednosni papiri od strane Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i da oni odražavaju emisije vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine na koje se odnose, pribaviće zasebno i blagovremeno odgovarajuća ministarstva finansija i dostaviti ih Ministarstvu za trezor Bosne i Hercegovine, putem Budžeta Bosne i Hercegovine koji će evidentirati te transakcije.

3) **Ugovori o zajmu Bosne i Hercegovine.** - Za otplate dugova dogovorene u obliku ugovora o

zajmu Bosne i Hercegovine, odgovarajuće ministarstvo finansija konstitutivnih entiteta priprema kreditnu dokumentaciju koja održava odredbe i uvjete ugovora o zajmu Bosne i Hercegovine sklopljenih sa stranim kreditorima, s tim što su takvi zajmovi plativi u odnosu na glavnicu i kamatu samo Ministarstvu za trezor Bosne i Hercegovine. Zajmovi se izražavaju u domaćoj valuti i, u slučaju Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, trebali bi da se kreće u okviru proporcija utvrđenih ovim zakonom za slučaj nealociranog i alociranog duga.

POGLAVLJE III

Vanjski dug Bosne i Hercegovine nastao između 2. aprila 1992. i 14. decembra 1995. godine, dana potpisivanja Mirovnog ugovora

Član 1. Značenje i određivanje vanjskog duga

Bilo koji dug nastao u periodu od 2. aprila 1992. godine do 14. decembra 1995. godine ne smatra se vanjskim dugom Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE IV

Vanjski dug Bosne i Hercegovine nastao 14. decembra 1995. godine, danom potpisivanja Mirovnog sporazuma, ili poslije tog datuma

Član 1. Značenje i određenje vanjskog duga

U ovom poglavlju, termini "vanjski dug" i "garancije na vanjski zajam" odnose se na dug i na obaveze po osnovi državnih garancija koje je preuzela ili stvorila Bosna i Hercegovina na dan potpisivanja Mirovnog sporazuma 14. decembra 1995. godine ili poslije tog datuma, a ugovorene su ili je data obaveza da budu plaćene odnosno isplaćene u stranim valutama, ili koje su, prema uslovima i obavezama, jasno namijenjene kao vanjski dug; navedeni termini odnose se i na druge dugove i garancije na koje je ovaj zakon eksplicitno primjenjiv, na osnovu donesenih zakona ili na drugi način uvažavajući princip krajnjeg korisnika. Za period od 14. decembra 1995. godine do 03. januara 1997. godine sve preuzete dugove izmiriće krajnji korisnici. Lista kredita i krajnjih korisnika koji se odnose na ovaj period, sastavni je dio ovog zakona - Prilog br. 2.

Član 2. Definicije

U ovom poglavlju, osim ako kontekst ne pokazuje drugačije:

a. **Certifikat o vanjskom dugu** - znači dug Bosne i Hercegovine čiji je suvereni obveznik Bosna i Hercegovina i koji je osvjedočen Certifikatom, bilo pojedinačno bilo globalno, ili znači zapis u knjigovodstvenom sistemu, koji je izdat 14. decembra 1995. godine, danom potpisivanja Mirovnog sporazuma, ili poslije tog datuma.

Knjigovodstveni zapis predstavlja ugovor o pozajmici, sa predviđenim odredbama i uslovima, između Bosne i Hercegovine kao dužnika i vlasnika ili nosioca, tj. strane vlade, strane vladine agencije, međunarodne finansijske institucije ili druge međunarodne organizacije, strane banke, stranog poslovnog partnera ili nekog drugog entiteta odnosno osobe, pojedinačno ili kombinovano, kao povjerioca.

Certifikat o vanjskom dugu prvenstveno se razlikuje od ostalih obligacija kao obaveza Bosne i Hercegovine da isplaćuje njenu glavnicu i kamatu valutom koja ne može biti njena vlastita nacionalna valuta.

b. **Ugovor o Zajmu Bosne i Hercegovine** - označava dokument koji je 14. decembra 1995. godine ili poslije tog datuma potpisan shodno odgovarajućem ovlaštenju, sa stranom vladom, stranom vladinom agencijom, međunarodnom vladinom institucijom ili drugom međunarodnom organizacijom, stranom bankom, stranim poslovnim partnerom, te nekim drugim Entitetom ili osobom, pojedinačno ili kombinovano, prema čijim je odredbama Bosna i Hercegovina postala strana koja uzima zajam.

Ovaj termin se također odnosi na dokument potpisan u ime Bosne i Hercegovine na osnovu pregovora o podmirenju vanjskog duga nastalog prije 2. aprila 1992. godine prema kojem se Bosna i Hercegovina složila da isplati onaj dio duga koji stranim zajmodavcima duguje bivše Socijalistička Federativna Republike Jugoslavija ili koji je u nadležnosti njenih zakona, s tim da se dotična isplata izvrši u valuti ili u valutama koje nisu nacionalna valuta Bosne i Hercegovine.

c. **Garancija na vanjski Zajam** označava pismenu obavezu koju je preuzela Bosna i Hercegovina ili, po ovlaštenju Bosne i Hercegovine, neka treća strana u ime Bosne i Hercegovine, i koju je odobrila Parlamentarna skupština 14. decembra 1995. godine ili poslije tog datuma, na osnovu koje se garantuje neki ugovor o zajmu, odgađanje isplate rate po osnovi ugovora o kupovini dobara ili usluga, ili označava drugi materijalni dokaz o obavezi koju je preuzeo bilo koji dužnik nastanjen ili situiran u Bosni i Hercegovini, ili čije je glavno mjesto poslovanja odnosno direkcija locirana u Bosni i Hercegovini odnosno ima drugu vrstu veze s njom s jedne strane, i jednog ili više stranih zajmodavaca s druge strane.

Odredbe i uslovi sporazuma, ugovora ili sl. koji se garantuje kao dio vanjskog duga zahtijevaju otplatu kamate i glavnice, uključujući odgovarajuće takse i troškove, u valuti koja nije nacionalna valuta Bosne i Hercegovine. Garancija može obuhvatiti nepodmireni iznos glavnice, zajma ili bilo kojeg njegovog dijela, uključujući odgovarajuće takse i troškove, kao i cjelokupni

ili parcijalni iznos neplaćene i buduće kamate.

Odluka da li platiti ili ne garanciju na obavezu koja proizilazi iz nekog ugovora o vanjskom zajmu ili nekog drugog ugovora zahtjeva procjenu okolnosti koje su dovele do neizvršenja tih novčanih obaveza. Konačnu odluku o takvoj garanciji donijeće Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva za trezor Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE V

Procedura za zaduživanje

Član 1. Procedure i ovlaštenja za nove vanjske zajmove i garancije

a. **Opće odredbe.** Da bi se sprovodile obaveze institucija Bosne i Hercegovine te da bi se podmirile međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine, u svakom pojedinom slučaju, kako to nalaže Ustav Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za trezor predlaže Ministarskom vijeću uzimanje zajmova kao i druge radnje: otkup imovine i refundiranje u vrijeme prispjeća otplate nepodmirenih vrijednosnih papira duga Bosne i Hercegovine, otplaćivanje, kao i restrukturiranje nepodmirenih zajmova i pozajmica, osiguravanje garancije na zajam, podmirivanje troškova za bilo koju svrhu odobrenu zakonom u iznosu koji može biti potreban, uz ograničenja koja mogu biti precizirana u zakonu o godišnjem Budžetu ili ustavnim odredbama za osiguranje prihoda.

b. Procedure za odobravanje novih zajmova su:

Ministarstvo za trezor odgovorno je za pregovaranje novih vanjskih zajmova za Bosnu i Hercegovinu, na bazi potreba Entiteta i zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine.

Ministarstvo za trezor će dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine prijedloge sporazuma o zajmu, odnosno prijedloge za davanje garancija, zajedno sa preporukom Ministarstva da se odredi prema postignutom sporazumu sa slijedećim podacima:

program upotrebe sredstava,

prijedlog raspodjele po korisnicima sa njihovim programima upotrebe, i

garancija poslovne banke ukoliko se radi o korisniku koji se ne finansira iz Budžeta,

prijedlog ugovora.

U slučaju da Ministarstvo za trezor dostavlja Vijeću ministara prijedlog za davanje garancija za Entitete, dostavljaju se slijedeći podaci:

ugovor o zaduženju Entiteta,

saglasnost vlade Entiteta,

saglasnost Parlamenta Entiteta,

program upotrebe sredstava,

raspodjela sredstava po korisnicima sa njihovim programom upotrebe sredstava,

garancije banke za sve krajnje korisnike ukoliko se ne finansiranju iz Budžeta Entiteta.

Vijeće ministara će nezavisno razmotriti sporazume o zajmu i u slučaju prihvatanja prijedloga Ministarstva, Vijeće će predložiti prihvatanje sporazuma o zajmu Parlamentarnoj skupštini.

Ako Parlamentarna skupština glasa za prihvatanje sporazuma o zajmu, odnosno, davanje garancije ovaj postupak će složiti, i kao garancija da će Bosna i Hercegovina revnosno i u potpunosti ispunjavati sve svoje obaveze prema tom sporazumu.

- U pogledu saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i ratifikacije sporazuma o zajmu, analogno će se primjenjivati odredbe člana 2. b. Poglavlja II ovog zakona

c. Ovlaštenje interpretacije i implementacije. Odgovornost za interpretaciju odredaba zajmovnih sporazuma koji su ratificirani i stvaranje uslova za realiziranje sporazuma će vršiti Ministarstvo za trezor.

d. Svrha zaduživanja. Zaduživanja po osnovi vanjskog duga mogu se vršiti u slijedeće svrhe:

- 1) Za finansiranje projekata za izgradnju i rekonstrukciju objekata infrastrukture iz nadležnosti Bosne i Hercegovine, kao i finansiranje ostalih projekata od značaja za Bosnu i Hercegovinu;
- 2) Da se omogući Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj finansiranje projekata za izgradnju i rekonstrukciju i ostalih projekata od značaja za Entitete, u skladu sa zakonom.
- 3) Za refinansiranje i restruktuiranje nepodmirenih zajmova i pozajmica za Bosnu i Hercegovinu i Entitete;
- 4) Za ojačanje novčanih rezervi Bosne i Hercegovine;
- 5) Za pokrivanje troškova Bosne i Hercegovine koji su inače odobreni zakonom; i

e. Izdavanje garancija u ime Bosne i Hercegovine

1. Za vanjski dug na razini Bosne i Hercegovine, i
2. Za dug koji jedan od Entiteta preuzima u skladu sa ovim zakonom.

Član 2. Priroda vanjskog duga

a. **Suverenitet obaveze.** Dug Bosne i Hercegovine, bilo da ga predstavlja jamstvo vanjskog duga ili ugovor o vanjskom zajmu, predstavlja suverenu i apsolutnu obavezu Bosne i Hercegovine da plati kamatu i otplati glavnicu u roku, u skladu sa odredbama navedenog jamstva ili ugovora. Nikakvo drugo potraživanje prema Bosni i Hercegovini ne može imati presedan ili prioritet nad rečenom obavezom da se plati kamata ili otplati glavnica za vanjski dug.

b. **Preuzimanje obaveze od strane Entiteta** Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska treba da obezbijede servisiranje vanjskog duga na način kako je utvrđeno u ovom zakonu. Shodno tome, Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine obezbjeđuje i redovno ažurira tekuće planirane zahtjeve za iznos prihoda za potrebe servisiranja vanjskog duga i upućuje ih Ministarstvu finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj. Ministarstvo za trezor iznesenim u Poglavlju II, čl. 3. i 4. ovog zakona, kako bi se osigurao blagovremeni primitak traženih prihoda od Entiteta.

Član 3. Posebna priroda inostranih zajmova i garancija Entitetima i ostalima

a. **Inostrani zajmovi Entitetima ugovoreni i garantovani od strane Bosne i Hercegovine.**

Bosna i Hercegovina se ovlašćuje, prema odredbama ovog člana, da ugovora i pribavlja garancije za inostrane zajmove i druge pozajmice koje uzimaju Federacija Bosne i Hercegovine ili Republika Srpska. Garancija data za sve takve zajmove i pozajmice predstavlja moguću odgovornost Bosne i Hercegovine po osnovi vanjskog duga. Za potrebe otplate takvih zajmova i pozajmica, oni se klasifikuju kao "alocirani dug", a obaveza da se izvrši stopostotna otplata iznosa zajma, uključujući glavnicu, kamatu i prateće troškove jedina je i isključiva odgovornost Entiteta kao strane koja uzima zajam. Otplate po osnovi takvog duga čija je priroda i svrha jasno identifikovana vrši Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine na osnovu istog sistema otplate koji je drugdje predviđen u ovom zakonu za primitak prihoda uplaćenih za servisiranje vanjskog duga.

b. **Vanjske pozajmice Entiteta koje garantira Bosna i Hercegovina.** Do mjere koja je dozvoljena zakonima, ili po odredbama zakona Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, te u skladu sa odredbama ovog zakona, vanjske zajmove i pozajmice mogu nezavisno ugovarati Federacija i Republika Srpska. Bosna i Hercegovina može, ali nije pod zakonskom obavezom, da obezbijedi garancije za takve spoljne zajmove ili pozajmice. Ukoliko obezbijedi garanciju, takav zajam ili pozajmica će predstavljati moguću obavezu Bosne i Hercegovine po osnovu vanjskog duga. U smislu otplate takvih zajmova ili pozajmica oni se klasificiraju kao "alocirani dug", a obaveza na stopostotnu isplatu iznosa zajma, uključujući glavnicu, kamatu i prateće troškove jedina je i isključiva odgovornost Entiteta kao strane koja uzima zajam. Otplate glavnice, kamate i pratećih troškova takvih inostranih zajmova i pozajmica predstavljaju

odvojenu odgovornost onih koji su uzeli zajam i podložni su važećim zakonima i propisima Centralne banke Bosne i Hercegovine koji se odnose na razmjenu sa inostranstvom. Entitet, kao strana koja uzima zajam, podnosi izvještaj Ministarstvu za trezor Bosne i Hercegovine najmanje četiri puta godišnje o statusu svih zajmova i pozajmica na koje se odnosi ovaj stav. Ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Ministarstvo finansija Republike Srpske također upozoravaju Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine što je moguće prije na svaki predstojeći zajam ili pozajmicu čija otplata stvara mogućnost pozivanja na garanciju izdatu od Bosne i Hercegovine. Obaveza Federacije i Republike Srpske da otplate zajmove i pozajmice, uključujući glavnicu, kamatu i prateće troškove, na koje se odnosi ovaj stav subordinirana je obavezi svakog Entiteta da obezbijedi prihod Bosni i Hercegovini u vezi sa drugim vanjskim dugom u svim slučajevima kada su dohodovni resursi privremeno nedovoljni za izvršavanje obaju obaveza.

c. Jamstvo i efekat državne garancije. Ako ugovor o vanjskom zajmu ili pozajmici prati, ili je sadržana u posebnom pratećem dokumentu, potvrda prema kojoj Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine garantuje isplatu po odredbama tog ugovora, te ako takav ugovor ili prateći dokument ima ovjereno odobrenje Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, onda obaveza predstavljena takvom garancijom predstavlja suverenu i apsolutnu obavezu Bosne i Hercegovine da u iznosu navedenom u odobrenju ispuni obavezu iz ugovora. Ministarstvo za trezor će donijeti odluku o tome kada okolnosti i činjenice opravdavaju pozivanje na garanciju.

d. Obeštećenje garancija. U svakom slučaju kada je Bosna i Hercegovina bila garant za zaduženje stečeno po uslovima iz ovog člana od strane, preko ili u ime jednog od Entiteta, ali ne i drugog, i u slučaju da je potrebno da Bosna i Hercegovina djeluje po osnovu te garancije, uzima se kao definitivno to da je Entitet koji koristi dug bezuslovno saglasan da obešteti onaj Entitet koji nema koristi od duga u punom iznosu priliva prihoda drugog Entiteta ako se taj iznos zatraži i iskoristi za poravnanje garancije, te da nadoknadi Bosni i Hercegovini sve troškove nastale u transakciji.

Član 4. Procjena deviznog kursa

a. Ovlaštenja Centralne banke Bosne i Hercegovine. Centralna banka Bosne i Hercegovine ima odgovornost:

- 1) da na zahtjev Ministarstvu za trezor Bosne i Hercegovine dostavi informacije o deviznom kursu koji je određen između nacionalne valute Bosne i Hercegovine i bilo koje strane valute za koju se on traži; i
- 2) da objavljuje najmanje polumjesečno devizni kurs između nacionalne valute Bosne i Hercegovine i bilo koje strane valute koja je određena za plaćanje u vrijednosnim papirima za vanjski dug, ili u sporazumima o vanjskom zajmu za koje je garant Bosna i Hercegovina, a čiji davalac je strana vlada, strana vladina agencija, međunarodna finansijska institucija, strana banka, strana firma, neki drugi Entitet ili pojedinac.

b. Unošenje podataka u glavnu knjigu vanjskog duga. Ministarstvo za trezor Bosne i Hercegovine će u glavnu knjigu vanjskog duga unijeti podatke o iznosima, bazirane na nacionalnoj valuti, koje bi Bosna i Hercegovina bila obavezna platiti, a koji se baziraju na deviznom kursu koji daje Centralna banka Bosne i Hercegovine, ukoliko ukupan iznos neisplaćenih vrijednosnih papira po osnovu vanjskog duga i sporazuma o vanjskom zajmu prispiju na trenutnu isplatu. Podaci takođe treba da pokazuju stvarne rokove prispjeća isplate kamate i glavnice po osnovu svake obligacije sa adekvatnim taksama i troškovima. Glavna knjiga garancija za zajmove koja navodi odredbe i uslove za sve neizmirene zajmove i druge obaveze za koje je garant Bosna i Hercegovina vodiće se posebno. Glavna knjiga treba takođe da sadrži podatke o prirodi i iznosu garancija, te o tekućem statusu zajmova i obaveza na koje se oni odnose.

Član 5. Odnosi između Bosne i Hercegovine i Entiteta

a. Ustavna odgovornost. Po Ustavu Bosne i Hercegovine, međunarodne obaveze spadaju u odgovornost Bosne i Hercegovine a od konstitutivnih Entiteta se zahtijeva da se u potpunosti pridržavaju Ustava. Bosna i Hercegovina ima pravo da zahtijeva od svakog Entiteta da se ugovorno obaveže na ispunjavanje uslova postavljenih Ustavom Bosne i Hercegovine u smislu obezbjeđenja prihoda, u skladu s Ustavom ili kako je ovim modificirano, da bi se omogućilo da Bosna i Hercegovina ispuni svoje međunarodne obaveze i odredbe ovog zakona.

b. Oblik i priroda ugovornih obaveza. Ugovorne obaveze mogu biti u formi sporazuma o zajmu, ugovora, prenosivih ili neprenosivih vrijednosnih papira/garancija, uneseni u knjigu ili u obliku sertifikata ili drugih spisa bez ograničenja, pod uslovom da svaki takav dokument ili osiguranje sam po sebi ili pomoću drugog instrumenta sadrži potvrdu obaveze za obezbjeđenjem prihoda u skladu sa Ustavom, izuzev ako nije specifično modificirano ovim zakonom, kao i da se u drugom smislu pridržava odredbi te obaveze, te da isti dokument ili osiguranje ima ovjerene potpise ugovornih strana.

c. Uzajamno obeštećenje. U slučaju da jedan od konstitutivnih Entiteta Bosne i Hercegovine ne uspije da po odredbama ovog zakona obezbijedi svoj dio za servisiranje vanjskog duga, tada taj Entitet neće prouzročiti zakonske obaveze drugom Entitetu da snosi odgovornost za dio koji je u dugu. Međutim, Entitet koji nije u dugu može dobrovoljno obezbijediti otplatu za servisiranje duga, djelomično ili potpuno, u ime drugog Entiteta. U takvim slučajevima Entitet koji je u dugu će obešteti Entitet koji nije u dugu u punom iznosu takvih isplata.

POGLAVLJE VI

Pravila za vanredne slučajeve i rezervne mjere za obezbjeđenje adekvatnog servisiranja vanjskog duga

Član 1. Ovlaštenje za donošenje rezervnih mjera

Ministarstvo za trezor se ovlašćuje i upućuje da se pozove na odredbe iz ovog poglavlja i da ih primijeni u svim slučajevima kada Ured za upravljanje vanjskim dugom odluči da postoje izgledi da neće biti ostvaren blagovremen i adekvatan priliv prihoda za potrebe servisiranja vanjskog duga. Ministarstvo se konsultuje sa Savjetodavnom komisijom za vanjski dug, koliko to dozvoljavaju vrijeme i date okolnosti, oko potrebe da se primijeni jedno ili više opisanih pravila za vanredne slučajeve i rezervnih mjera, preporučujući i koja će to biti pravila i mjere. Konačno odluku o tome donosi Ministarstvo.

Član 2. Osnove za pribjegavanje rezervnim mjerama

a) **Odgovornost entitetskih ministarstava finansija.** Ministarstva finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske snose primarnu odgovornost za pronalaženje i određivanje poreskih i drugih izvora dohodaka iz kojih će entiteti obezbijediti prihode za servisiranje vanjskog duga te za mjere kojima će se osigurati da ti prihodi budu količinski adekvatni i pravovremeno usmjereni na račun Bosne i Hercegovine, za servisiranje vanjskog duga. Svako entitetsko ministarstvo što je moguće ranije dostavlja Ministarstvu za trezor odnose informacije i podatke o tome da li postoje izgledi da izvori prihoda koje je odredila Federacija odnosno Republika Srpska za servisiranje pojedinih dijelova vanjskog duga, uključujući opće servisiranje duga, ne budu dovoljni da obezbijede potrebne iznose, kao i informaciju da ne postoje alternativni izvori sredstava. Istovremeno se dostavlja i procjena o tome koliko će trajati takvo stanje.

b) **Odgovornost Ministarstva za trezor za informisanje Entiteta.** Kada god Ured za upravljanje vanjskim dugom Ministarstva za trezor ustanovi ili primi informaciju od Ministarstva finansija jednog ili oba Entiteta da postoje izgledi da predviđeni prihodi iz ranije određenih izvora neće biti dovoljni za servisiranje duga u narednom terminu za otplatu i da alternativni izvori neće obezbijediti pravovremeni priliv prihoda ili da on neće biti količinski adekvatan, Ministarstvo za trezor odnose prvo potvrđuje takvu informaciju kod Ministarstva koje ju je dostavilo, a zatim je smjesta dostavlja trećem Ministarstvu, koje potvrđuje njen prijem. Nakon toga se Ministarstvo za trezor ovlašćuje da, po vlastitom nahođenju, primijeni specijalne procedure - rezervne mjere predviđene u ovom poglavlju.

Član 3. Opis rezervnih mjera

a) Nakon razmjene informacija opisane u prethodnom članu 2. i procjene Ministarstva za trezor da postoje izgledi da će doći do privremenog zastoja u pravovremenom prilivu prihoda iz ranije određenih izvora, u odgovorajućem iznosu ili iznosima, za podmirenje planirane otplate na račun vanjskog duga Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za trezor primjenjuje jednu ili više od slijedećih mjera:

1) Očekivano neplaćanje jednog Entiteta koje nadoknađuje drugi Entitet. Ako je razlog očekivanog nedostatnog priliva prihoda u pouzdanom podatku da će jedan od Entiteta pribaviti sredstva za servisiranje vanjskog duga u manjem iznosu od onog koji je bio predviđen kao njegov dio ili da neće uopće platiti svoj dio, prvo se upućuje zahtjev onom drugom Entitetu da ustanovi da li je voljan i sposoban da obezbijedi dodatni doprinos kako bi se pokrio dotični deficit. Onaj Entitet čiji je nedostatan prihod pokriven takvim doprinosom bezuslovno se obavezuje da onom ko je dao taj doprinos nadoknadi puni iznos glavnice i kamate doprinosa, kao i taksu za uslugu u iznosu od najmanje deset (10) posto od iznosa doprinosa, u roku od godinu dana nakon same transakcije.

2) Očekivano neplaćanje jednog ili oba Entiteta koje nadoknađuje Bosna i Hercegovina. Ako je razlog očekivanog nedostatnog priliva prihoda u pouzdanom podatku da jedan ili oba entiteta neće obezbijediti nikakve prihode, ili će obezbijediti prihode u manjem iznosu od onog koji je predviđen, iz izvora koji su za to određeni, i ako solventni Entitet nije u mogućnosti ili nije voljan da obezbijedi doprinos za nadoknadu propuštene uplate, onda u tom slučaju Ministarstvo za trezor će predložiti Vijeću ministara da iz sredstava rezervi Budžeta izmiri dospjelu obavezu i aktivira garanciju Entiteta za naplatu obaveze od Entiteta.

3) Očekivano neplaćanje jednog ili oba Entiteta koje se nadoknađuje revidiranjem Budžeta. U slučaju kada vanredne mjere izložene u prethodnim st. 1) i 2) privremeno ne obezbijede sredstva potrebna da se izbjegne očekivano neplaćanje, Ministarstvo za trezor se ovlašćuje da realocira fondove namijenjene drugim svrhama, koji su u nadležnosti Ministarstva ali još nisu vezani prema tekućem budžetskom zakonu, za pokrivanje platnog deficita po osnovi vanjskog duga. Vijeće ministara je dužno potpuno obavijestiti Parlamentarnu skupštinu o svakoj takvoj izvanrednoj mjeri.

b) Duži period nedovoljnog priliva prihoda. U slučaju kada Ministarstvo za trezor, nakon konsultacije sa, ministarstvima finansija Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i uz njihovu saglasnost, ustanovi da se zastoj u servisiranju vanjskog duga ne može otkloniti mjerama opisanim u gornjem stavu a) i da se taj zastoj uporno održava, da je značajan i da ima tendenciju da bude trajan, Ministarstvo će predložiti Vijeću ministara mjere za prevazilaženje stanja i to:

i) da se donese zakonska mjera o momentalnoj statusnoj suspenziji svih garancijskih programa koja će biti na snazi do vremena otklanjanja takvog zastoja u servisiranju vanjskog duga Bosne i Hercegovine;

ii) da, shodno svojoj nadležnosti prema članu IV, tački 4. Ustava Bosne i Hercegovine da odlučuje o izvorima i iznosima prihoda za ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, donese posebnu zakonsku mjeru kojom će uvesti državni porez koji će biti pravedno primijenjen na onoj poreskoj osnovi ili osnovama, u onim stopama i za one rokove za

koje se odluči Parlamentarna skupština.

iii) da ovlasti Ministarstvo da uđe u pregovore sa stranim povjeriocima radi izmjene međunarodnih dužničkih obaveza Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE VII

Stupanje na snagu

Član 1. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Službenom listu BiH". Zakon će se objaviti i u službenim glasilima Entiteta.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Momir Tošić

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Ivo Lozančić